

www.krasp.org.pl

Konferencja
Rektorów
Akademickich
Szkół
Polskich

Przewodniczący:

prof. dr hab. inż. Jan Szmidt
Rektor
Politechniki Warszawskiej
president@krasp.org.pl

Biuro KRASP:

Krakowskie Przedmieście 26/28
00-927 Warszawa
tel.: 22 55 20 352
fax: 22 55 21 567
biuro@krasp.org.pl

Warszawa, 28 lutego 2019 r.

SEKRETARIAT PRZEDKASZEF AKS

L. dz. ... 173 - 21/18

Data wpływu ... 11.03.2019

KRASP/55/2019

Do druku nr 3200

Szanowny Pan
Adam Podgórski
Zastępca Szefa Kancelarii Sejmu

Szanowny Panie Ministrze,

w odpowiedzi na pismo nr GMS-WP-173-23/19 z 5 lutego 2019 roku w załączeniu przesyłam opinię Komisji ds. Organizacyjnych i Legislacyjnych, Komisji Nauki oraz Komisji ds. Innowacyjności i Współpracy z Gospodarką Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich dotyczącą rządowego projektu ustawy o wspieraniu działalności naukowej z Funduszu Polskiej Nauki

Z wyrazami szacunku,

Prof. dr hab. inż. Jan Szmidt
Przewodniczący KRASP

Opinia
Komisji ds. Organizacyjnych i Legislacyjnych,
Komisji ds. Nauki oraz Komisji ds. Innowacyjności i Współpracy z Gospodarką
Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich
dotycząca
rządowego projektu ustawy o wspieraniu działalności naukowej
z Funduszu Polskiej Nauki
(projekt przekazany pismem z dn. 5 lutego 2019 r.)

Projekt podejmuje ważną kwestię, jaką jest stworzenie nowego funduszu wspierającego naukę polską. Proponowany Fundusz Polskiej Nauki kładzie nacisk na komercjalizację wyników badań. Inicjatywa ta wzbudza następujące wątpliwości:

1. Wątpliwość ogólna - czy mnożenie podmiotów organizujących i zarządzających zwiększy finansowanie prac badawczych i wdrożeniowych?
2. Niepewnym punktem jest powierzenie kierowania nieznanemu podmiotowi wirtualnemu oraz bliżej niesprecyzowanej spółce z o.o.
3. Projekt ustawy zmierza do wyeliminowania oddolnie tworzonych konsorcjów na rzecz odgórnie sterowanej działalności naukowo-badawczej. Odbieramy ten pomysł jako kolejny krok w kierunku pełnej centralizacji działalności naukowo-badawczej.
4. W projekcie nie ma wskazania roli instytucji, które wejdą w struktury wirtualnego instytutu badawczego (WIB).
5. Nie są określone możliwe konsekwencje dla beneficjentów finansowania w przypadku gdy proponowane rozwiązania nie będą wykorzystane przez sektor komercyjny.
6. Jednoznacznie „niebezpieczna” będzie centralizacja zarządzania, bowiem WIB będzie zarządzany przez podmiot wybrany przez ministra, a więc bezpośrednio podporządkowany ministrowi. Minister każdorazowo wskaże obszar działalności naukowej, która będzie finansowana ze środków Funduszu.

Przekazujemy ponadto następujące uwagi szczegółowe:

1. Art. 8 ust. 1 pkt 3: To przykład wywiadu gospodarczego. Powołując zagranicznych ekspertów ujawniamy nie tylko sam pomysł, ale również część informacji o sposobie osiągnięcia celu. Co innego wprowadzać do zespołu naukowców z zagranicy i wykorzystywać ich potencjał do rozwiązywania problemów przekraczających możliwości zespołów krajowych, a co innego powołanie eksperta do oceny zespołów wirtualnego instytutu. Zdaniem Komisji taka ocena powinna być przygotowana przez ekspertów krajowych zobowiązanych do zachowania poufności. Jeżeli chcemy konkurować, to nie możemy już na samym początku ujawniać kierunków naszych prac i osiągnięć zespołów. W perspektywie biznesowej inwestor nie szuka wsparcia u konkurencji, ale sam powołuje zespół do zbadania biznesplanu i realności realizacji inwestycji z założonym budżetem. Tu, jeżeli piszemy o komercjalizacji, nie możemy już na samym początku ujawniać planów rozwoju.

2. Art. 8 ust. 2 pkt 4: W nauce, szczególnie nauce wyprzedzającej znacząco istniejące i znane rozwiązania, istnieje zawsze ryzyko uzyskania rezultatów niezgodnych z początkowymi zamierzeniami. Często metodą "prób i błędów" dochodzi się do właściwego rozwiązania. Nie można zatem karać finansowo zespołu, który podjął się bardzo trudnej pracy badawczej i na pewnym etapie nie osiągnął sukcesu. Tu powinna obowiązywać zasada "należytej staranności" w realizacji prac oraz ocena ryzyka, z jakim związane jest osiągnięcie sukcesu.
3. Art. 9 ust. 2 pkt 8: Przy ewaluacji zespołów należy zasadniczą uwagę przywiązywać do komercjalizacji wyników badań. Trzeba zdecydowanie rozgraniczyć komercjalizację od publikacji naukowych. To co jest komercjalizowane nie może być wcześniej publikowane. Nawet patenty nie do końca chronią właściciela i twórców przed przejęciem/modyfikacją rozwiązań technicznych i technologicznych. Nie publikuje się tego, co ma się zamierzać sprzedać. Stawia to zespoły badawcze w niekorzystnej sytuacji w stosunku do innych publikacji.
4. Art. 13 ust. 4 Jest to kwota niewystarczająca. Realne zarządzanie projektem wymaga stałego i rzetelnego nadzoru na zespołami badawczymi oraz znacznego nakładu sił i środków na koordynację działań. Powołanie Wirtualnego Instytutu, nawet przy założeniu znakomitej komunikacji elektronicznej, będzie wymagało zastosowania niekonwencjonalnych metod ochrony wymienianych informacji. Takich rozwiązań obecnie nie stosuje się i tylko te jednostki i zespoły badawcze, które współpracują z wysoko zorganizowanym biznesem posiadają stosowne zabezpieczenia. W większości przypadków pracownicy zespołów wykorzystują do gromadzenia i przetwarzania informacji zwykłe komputery, bez szyfrowania danych. Biorąc wszystkie składowe zarządzania, uważamy, że absolutne minimum to 8%, a korzystne jest podwyższenie tych środków do 10%.